

AUTHENTICATION IN ART

AiA Art News-service

DeMorgen.

Sotheby's verkoopt een Rubens, maar is het ook echt een Rubens?

17-01-17, 10.57u - Jan Debackere

Sotheby's veilt volgende week 'Studie van een paard met ruiter', dat nu wordt toegeschreven aan Peter Paul Rubens ©rr

Het veilinghuis Sotheby's veilt volgende week een schilderij van Rubens. Het werk wordt op minstens een miljoen dollar geschat. Twee jaar geleden, toen men het nog niet aan Rubens toeschreef, werd het voor 12.500 euro geveild. Alleen, is het wel een Rubens?

'Studie van een paard met Ruiters.' Een werk van Sir Peter Paul Rubens (1577-1640), 118 op 56 centimeter groot en een geschatte waarde tussen één miljoen en anderhalf miljoen dollar. Op de [website van het New Yorkse veilinghuis Sotheby's](#) moet je er even naar zoeken, maar het werk vind je uiteindelijk bij de veiling die volgende woensdag georganiseerd wordt. Dat schrijft De Standaard. Het werk komt die avond als zeventiende aan de beurt.

Een buitenkans voor wie een Rubens wil, maar vooral ook een gigantische meevaller voor de anonieme verkoper van het werk. Hij of zij kocht het in juni 2015 op een veiling van Christie's in Amsterdam voor 12.500 euro. Het olieverfschilderij van een ruiters op het paard werd toen nog toegeschreven aan een volgeling van Anthony Van Dyck. Een mooi werk, maar om die reden een pak minder waard.

'Er is geen honderd procent bewijs dat dit een echte Rubens is'

PROFESSOR EN RUBENSKENNER ARNOU BALIS

Alleen trok de koper de voorbije jaren op onderzoek uit. Van Dyck (1599-1641) was een leerling van Peter Paul Rubens en in het verleden was er al eens vaker verwarring tussen beide. De penseeltekening van Rubens die Fernand Huts vorig jaar kocht was ook eerst toegeschreven aan Van Dyck. Enkele jaren geleden werd dankzij nieuwe technieken ook ontdekt dat een beroemd portret van een jonge Van Dyck niet geschilderd was door Rubens, zoals steeds gedacht, maar door Van Dyck zelf.

Latere toevoegingen van 'Studie van een paard met Ruiters' werden weggehaald – het werk is nu kleiner geworden – en verflagen weggeschrapt. In de zoektocht naar de echte schilder van het schilderij kwam men vorig jaar bij het vermaarde Rubenianum en het Rubenshuis terecht. Samen met Ben Van Beneden, de directeur van het Rubenshuis, keek professor Arnout Balis, de voorzitter van het Rubenianum, een halfuurtje naar het werk.

Dit werk was toegeschreven aan een volgeling van Anthony Van Dyck en werd in 2015 voor 12.500 geveild. De achtergrond is ondertussen verwijderd omdat die er in de 19de eeuw werd bijgeschilderd. ©rr

“Ik heb toen geen tijd gehad om het dossier van dat werk vooraf op te zoeken,” zegt Rubensexpert Balis. “Maar ik zag wel dat het een kanshebber is om een Rubens te zijn. De stijl klopt in ieder geval.” Alleen merkte Balis ook iets opmerkelijks op: de achtergrond van het werk is beige, terwijl dat bij Rubens meestal grijsachtig is. “Ik heb dus een slag om de arm gehouden. M'n getraind oog zegt dat het een Rubens is, maar dat technische aspect is abnormaal. Al kan abnormaal ook echt zijn natuurlijk. Dat was dus een voorlopige opinie, die niet de vrucht was van een doorgedreven studie.”

Geen bewijs

Die voorlopige opinie werd door Sotheby's echter anders geïnterpreteerd. In zijn catalogus dankt het veilinghuis Van Beneden en Balis voor de bevestiging dat dit een Rubens is na een 'first-hand inspection.' Niet helemaal netjes, vindt Balis. “Die ene abnormaliteit heb ik duidelijk vermeld en dat hadden ze er ook moeten bijschrijven. Ik ga hen daar de volgende keer toch mee confronteren.”

Balis is dus niet zeker dat het om een Rubens gaat, en dat weet hij eigenlijk nooit. “Dit is het probleem met kunstgeschiedenis. Honderd procent bewijs bestaat niet, en kenners die zeggen dat ze altijd gelijk hebben bestaan niet. In zo'n zaken moet je een ja-of-nee-antwoord vermijden. Tenzij het om extreme nee-gevallen gaat, is het altijd grijs. Er is een consensus dat het meer ja of meer nee is. Als we onze opinie geven betekent dat niet dat we

gelijk hebben. Het kan later altijd bewezen worden dat we geen gelijk hadden.”

Aan zo'n nuance heeft men bij Sotheby's geen boodschap en dus pakt men volgende week uit met een echte Rubens. Is dat dan geen risico voor de koper? “Wie het werk koopt, moet zelf zijn conclusies trekken”, zegt Balis. “In dit geval is er dus zeker een caveat, een waarschuwing voor dat ene abnormale. Hij of zij koopt het op zijn verantwoordelijkheid. Dat is niet mijn verantwoordelijkheid.”